

2 / 2010

Viiiskasi

Metalli 58 2010

90 vuotta edunvalvontaa jäsenten parhaaksi

Pääkirjoitus

Ammattiosastomme on tullut miehen ikään. Juhlia järjestetään ja ansioituneita muistetaan. Silloin on juhlittava, kun siihen on aihetta. Nyt on meillä juhlan aika.

Ammattiosastomme historiankirjoitus on kovin puutteellinen. Tämä asia tulee korjata siihen mennessä, kun täytämme 100 vuotta. Meidän historia ei pääty 40 luvulle, vaan siitä se oikeastaan vasta alkaa. Se aika, jonka minä ja moni muu veteraani muistaa, on ollut tyyntä ja myrskyä, tiukkoja äänestyksiä, ryhmäkokouksia ja paljon muuta. Aika on ollut kuitenkin mielenkiintoista, ja harmittaa kun siitä ei ole juuri mitään merkitty muistiin.

Ahtaajalakko sitten loppui ajallaan. Uskoisin että muutosturvasta jäi jotain siementä itämään. Lakko ei ollut turha. Oli mielenkiintoista seurata, miten yksituumaisesti ennen kaikkea paperiteollisuus ja jopa metalliyrietykset ja niin sanottu sitoutumaton lehdistö kävivät ahtaajien kimppuun haukkumalla ja syyllistämällä heitä koko suomen konkurssiin saattamisella. Näistä lehdistä ei löytynyt tukea työntekijöille. Ja kuitenkin kysymyksessä ei ollut edes rahalliset palkankorotukset. Ahtaajat ajoivat itselleen parempaa irtisanomissuojaa, sitä, joka oli jo pari vuotta sitten sovittu.

Ammattiosastomme on jäsenmäärältään iso osasto. Meillä on jäseniä noin 1600 jäsentä.

Jäsenistämme suurin osa on miehiä. Veteraaneja, A, B ja C vapaajäseniä on noin 500. Työttömiä ja työkyvyttömiä ja ammattikoululaisia on 100 – 200 välillä. Suuret ikäluokat näkyvät myös meidän jäsenistössämme.

Työntekijätaustalla yhä harvempi pääsee edes ehdokkaaksi eduskuntaan. sen vuoksi onkin hyvä, että ammattiosastomme puheenjohtaja on asetettu ehdokkaaksi ensi vuoden eduskuntavaaleihin. Toivotaan onnea vaalikampanjassa, samoin, kuin muillekin mahdollisille ehdokkaille, joita osastomme jäsenistä löytyy.

EINO KORHONEN

Viiskasin päätoimittaja

Metallin syyskokous syksyllä 2009. Jarmo Vaskikallio ja Pertti Hurttin saapuivat myös syyskokoukseen. Pertti on pitkälinjan metallin veteraani ja Jarmo on nyt muutaman vuoden työskennellyt isännöitsijänä. Roolit ovat muuttuneet työntekijäpuolelta työnantajapuolelle.

METALLIN TOIMISTO

Toimisto avoinna
maanantaisin
klo 17.30 – 18.30
toimisto@metalli58.fi

VIISKASI 4/ 2009

JULKAISIJA

Hyvinkään metallityöväen
ammattiosasto ry n:o 58
Uudemaankatu 5-9 B 23
05800 Hyvinkää
puh. 040 763 3114
www.metalli58.fi

PÄÄTOIMITTAJA

Eino Korhonen

TAITTO

Savion Kirjapaino Oy

KANSI

Konecranes auditoria ja
pääluottamusmies
Pasi Karttunen
Kuva: Eino korhonen

PAINOPAIKKA

Savion Kirjapaino Oy, Kerava
puh. (09) 274 5210
Painos: 1700 kpl

INTERNET-SIVUT

www.metalli58.fi

”Seuraava Viiskasi lehti ilmestyy juhannusviikolla. Materiaali lehteen pitää olla päätoimittajalla 4.6.2010 mennessä.”

Ammattiosastomme 90 vuotta!

Paljon on maailma muuttunut siitä päivästä kun ammattiosastomme perustettiin 1.1.1920. Tuskin perustajat tuolloin arvasivat kuinka ison ja tärkeän päätöksen he tekivät. Maailma oli silloin aivan erilainen kuin tänään, puhumattakaan niistä työolosuhteista ja työntekijän asemasta. Kuitenkin tähän päivään asti ammattiosaston perustehdävät ovat pysyneet samankaltaisina.

Haasteita riitti 90 vuotta sitten ja haasteita riittää vielä tällekin päivälle ja pitkälle tulevaisuuteen. Pelottavan usein kuitenkin törmää asenteisiin, joista käy ilmi että saavutettuja etuja pidetään itsestään selvyyksinä. Vaikka tilanne on tietenkin täysin päinvastoin ja pelkästään saavutettujen etujen pitäminen vaatii kovaa työtä. Eikä työelämä ole vielääkään täydellinen tai valmis, siitä olemme varmaan kaikki samaa mieltä. Joten paljon on vielä asioita tehtävä ja ammattiosaston tärkeys myös tulevaisuudessa on kiistaton. Aivan kuten osastomme perustajat olivat aikoinaan, tarvitaan myös tänä päivänä aktiivisia ihmisiä. Jotka ovat valmiina uhraamaan omaa vapaa-aikaansa ja käyttämään voimavarojaan yhteisten asioidenhoitamiseen ja heikommassa asemassa olevien puolustamiseen.

Näiden 90 vuoden aikana on ehtinyt käydä monta eri sukupolvea vuorollaan hoitamassa yhteisiä asioita ja uskon että näin tulee tapahtumaan myös jatkossa. Vaikka vanhemman sukupolven väistyessä ja uudemman ottaessa ohjat, saattaa edellinen sukupolvi epäillä uudemman sukupolven pärjäämistä ja toimintatapoja. Niin kuitenkin aina tuo epäily on myöhemmin todettu vääräksi ja uusi

sukupolvi on tehnyt hyvää työtä. Vaikka toimintatavat ovatkin toki muuttuneet vuosien mittaan ja niin tulee varmaan tapahtumaan myös jatkossa.

Hyvät ammattiosastomme jäsenet, kuluva vuosi on juhlavuosi ja niinpä tahdonkin kiittää teitä lukuisia aktiiveja, jotka olette vuosien varrella tehneet lukemattomia tunteja ammattiosastomme hyväksi. Teidän panoksenne on ollut korvaamaton ja antanut meille nykyisille aktiiveille hyvän pohjan tehdä sitä samaa arvokasta työtä, jota tekin olette aikaisemmin tehneet. Yhdessä teidän, yhdessä meidän ja yhdessä uusien aktiivien kanssa meillä on hyvä mahdollisuus jatkaa ammattiosastomme kunniakasta työtä myötä tulevaisuudessa.

Vielä lopuksi haluan onnitella meidän omaa rakasta ammattiosastoaamme, joka nyt 90 vuoden ikäisenä on hyväkuntoinen ja vetreä. Valmiina kohtaamaan tulevaisuuden haasteet. Valmiina huolehtimaan edunvalvonnasta myös tulevaisuudessa.

PASI KARTTUNEN
Puheenjohtaja

Metalli
YHTEINEN TEKIJÄ

Hyvä juhliwan Viiskasin väki!

Hyvinkäälle perustettiin metallityöväen ammattiosasto 90 vuotta sitten. Perustamistarpeesta kertoo osaltaan se, että ensimmäisenä toimintavuotena osastoon liittyi jo lähes 60 jäsentä. Osasto tunnettiin ensin numerolla 17.

Vuonna 1923 numero muuttui 79:ksi ja vuodesta 1931 on toimittu tutulla nykyisellä nimellä ja numerolla Hyvinkään Metallityöväen Ammattiosasto 58.

Paljon on vuosien mittaan muuttunut, ei vain osaston jäsenmäärä, joka liikkuu nyt 1 600 tietämällä. Vuonna 1920 elettiin vielä kansalaissodan syvissä jälkitunnelmissa. Maan hallitus oli muun muassa päättänyt lykätä jo aiemmin sovitun kahdeksan tunnin mittaisen työpäivän toteuttamista. Metalliliitto kääntyi lopulta asiassa työnantajaliiton puoleen. Toivelistalla oli irtisanomisten välttäminen ja työajan lyhentäminen, joka piti tehdä niin, ettei päiväpalkka pienenesi. Pikemminkin palkkaa oli syytä nostaa.

Seurauksena oli se, että työnantajaliitto antoi palkkatoiveet jäsenyritystensä tiedoksi. Ratkaisu siis siirrettiin paikalliselle tasolle. Ja tulostakin tuli, palkat kohosivat vuonna 1920 kautta linjan. Työaikakysymyksen ratkesi vielä samana vuonna. Vääntö oli kovaa etenkin lauantaityöstä, mutta yhteisymmärrys löytyi lopulta liittojen kesken sopimalla.

Yksi tärkeä asia on ja pysyy: ammattiyhdistystoiminnan perusluonne. Tänä päivänä tehdään pohjimmiltaan sitä samaa työtä, jota tehtiin jo viime vuosisadan alussa ja sitä aiemminkin. Korkein oikeus antoi äskettäin päätöksensä Espoon Kilon tietokonetehtaan lopettamista koskevassa jutussa.

Irtisanomisensa ammattiliittojen tuella riittaneille tuomittiin kahden ja puolen miljoonan euron suuruiset yt-lain mukaiset hyvitykset korkoineen. Päätös oli suuri voitto ammattiyhdistysliikkeelle.

Esimerkki kertoo siitä, että ay-toiminnalla on edelleen merkitystä.

Pitkäjänteinen työ työntekijöiden puolesta tuo tulosta. Kannattaa myös huomata, että voittajia olivat tässäkin tapauksessa nimenomaan järjestäytyneet työntekijät. Ammattiliittoihin kuulumattomat työntekijät ovat jäämässä kokonaan ilman korvauksia.

Hyvinkäällä Viiskasin toiminta on vireää ja monipuolista. Minulla on kunnia toivottaa onnea juhlivalle osastolle ja menestystä tulevien vuosien toimintaan!

RIKU AALTO
puheenjohtaja
Metallityöväen Liitto

Hyvinkään Metallityöväen Ammattiosasto 58 ry

Elämää Hyvinkäällä ennen metallityöläisten ammattiosastoa

Turkiskauppiat kulkivat jo 1100-1200 luvulla Vantaanjoen latvoilta rannikon kauppapaikoille myymään turkiksia. Helsinki - Hämeenlinna maantie esiintyy asiakirjoissa vasta 1500-luvulla, mutta reittiä kuljettiin jo keskiajalla.

” Nykyaikaisen ” Hyvinkään kehittyminen alkoi Helsinki - Hämeenlinna rautatien rakentamisen myötä 1860-luvulla. Teollistumisen käynnisti Ossian Donnerin perustamana villatehdas 1890-luvulla.

Rautatie ja villatehdas olivat perustekijöitä myös yhdistys - ja järjestystoiminnan viriämislle Hyvinkäällä.

Rautatien rakentaminen toi paikkakunnalle työn ja monen muun asian ohella myös aiempaa enemmän viinan käyttöä. Niinpä Hyvinkäällä ensimmäisenä järjestäytyivät viinan ja juoppouden vastustajat. He organisoivat valtakunnalliseen tapaan ensin juomalakkoliikkeitä ja perustivat sitten ensimmäisen raittiusseuran Hyvinkäälle vuonna 1901.

Villatehtaalla käytiin ensimmäinen huomiota herättänyt raju lakko vuonna 1901 palkkojen alentamista vastaan. Työnantajaa oli uhattu lakolla jo edellisenä vuonna palkkojen alentamisyrittäksen takia. Lakko herätti julkisuudessa valtakunnallistakin huomiota. Tehdas sanoi lakkolaiset irti työstään ja työsuhteasunnoistaan sekä hankki tilalle työvoimaa muilta paikkakunnilta. Operaation toteuttaminen vaati sotilaiden paikalla oloa.

Epäilemättä nämä tapahtumat ja kokemukset vauhdittivat työväen järjestöjen perustamista Hyvinkäällä. Ensimmäisen kerran työväenyhdistyksen perustamista yritettiin vuonna 1900, mutta erilaisten esteiden vuoksi Hyvinkään työväenyhdistys päästiin perustamaan virallisesti vasta vuonna 1905.

Myös porvaristo järjestäytyi. Hyvinkään seudun Suomalainen puolue, myöhemmin Kansallinen Kokoomus ja Kansallinen Edistyspuolue perustettiin 1900-luvun alussa. Hyvinkään suojeluskunta perustettiin vuonna 1917, ja se oli yhdessä myöhemmin perustettujen Lotta Svärd järjestön ja sotilaspoikayhdistyksen kanssa vahvoihin aattein mukana aikansa paikallisessa menossa.

Hyvinkään Metallityöväen ammattiosasto perustetaan vuonna 1920

Metallin ammattiosaston perustamista valmisteltiin vuonna 1919. Virallisesti osasto aloitti toimintansa 1.1.1920. Osasto sai numerokseen 17. Ammattiosastoon liittyi vuoden aikana 57 metallityöläistä. Saman vuoden aikana heitä erosi tai erotettiin 20. Näin ensimmäisen toimintavuoden lopussa oli 37 jäsentä, 30 miestä ja 7 naista. Koko maassa oli tuolloin noin 9 400 järjestäytynyttä metallityöläistä.

Ensimmäisenä toimintavuotena ammattiosaston tulot olivat 4 966,45 mk ja menot 2 728,75 mk. Omaisuus vuoden lopussa oli siis 2 237,70 mk. Omaisuus oli puhdasta rahaa, eikä sitä säilytetty pankissa. Rahat hankittiin jäsenmaksutuloina ja huvi - ja iltamatilaisuuksista.

Metallityöläisten palkat Hyvinkäällä olivat tuolloin keskimäärin noin 4,50 mk tunnissa. Helsingissä keskipalkka oli noin 5,50 mk tunnilta.

Metallityöläisiä Oy Termes Ab:lla

Käytännössä ammattiosasto perustettiin Oy Termes Ab nimisessä yrityksessä. Tehdas sijaitsi nykyisen Ahdenkallionkadun alkupäässä. Yritys oli perustettu vuonna 1919 ja se valmisti pääosin huonekalutuotteita mutta myös metalliteollisuustuotteita. Yritys toimi vuoteen 1925 tulipaloonsa saakka, ja siellä oli 25 - 30 työntekijää.

Jo tammikuussa vuonna 1920 Termes-yhtiön asioita käsiteltiin Suomen Metalliteollisuustyöntekijäin Liiton liittotoimikunnassa. Ammattiosaston pyynnöstä liitto lähetti yhtiön johdolle palkkapyyntökirjelmän. Lisäksi kirjeessä huomautettiin työaikalain rikkomisesta tehtaalla. Seuraavan kerran liittotoimikunta käsitteli asiaa

kirjeessä huomautettiin työaikalain rikkomisesta tehtaalla. Seuraavan kerran liittotoimikunta käsitteli asiaa uudelleen toukokuussa, ja antoi ammattiosastolle luvan tehdä 25 %:n palkankorotusesityksen työnantajalle. Asia sovittiin tehtaalla, ja 26 metallityöläisen palkkoja nostettiin nuo vaaditut 25%.

Villatehtaalla

Hyvinkään villatehtaalla työskentelevät korjauspajan miehet olivat järjestäytyneet Suomen Metalliteollisuustyöntekijäin Liittoon. Heillä oli varmasti perinnettä silloisen työelämän pelisääntöihin, villatehtaalla vuosisadan alussa käydyissä "taisteluista". Luokkasodan aikana tehdasta jopa johdettiin työläisten voimin. Kesällä vuonna 1920 he kävivät palkkaneuvottelun, jonka tuloksena palkkoja korotettiin 75 penniä tunnilta. Silloin ammattimiehen palkka oli noin 5 mk tunnilta ja alle 18-vuotiaan oppilaan noin puolet siitä. Villatehtaalla käytiin 1920-luvulla useita neuvotteluja, joita käsiteltiin liiton hallinnossa.

Vuonna 1928 tehtaalla alkoi noin 1 200 kutomatyöläisen lakko. Lakossa oli mukana 42 metalliin kuuluvaa korjauspajan ja voimalaitoksen työstä. Huonojen suhdanteiden vuoksi palkkoja alennettiin, poistettiin polttopuuetu ja lapsiavustukset. Ajan hengen mukaan tilannetta yritettiin hoitaa rikkurityövoimalla. Silloin käsitteet "mustat listat", "ohrana" ja "ohranan kätyrit" olivat vahvasti sanastossa. Lakko kesti 29 viikkoa ja päättyi selvästi työläisten tappioon. Pitkä ja vaikea lakko johti ilmeisesti myös työväenliikkeen sisällä olevien aatesuuntien keskinäisten välien jännittymiseen.

Peltiseppinä

Hyvinkäällä toimi useita peltiseppäliikkeitä. Ehkä merkittävin oli 1919 aloittanut Richard Toivosen liike. 1920-luvulla työnantajat valtakunnallisesti vastustivat työehtosopimuksia. Kuitenkin 1920-luvun puolivälin jälkeen paikalliset läkki -, pelti - ja vaskiseppien työnantajat joutuivat suostumaan työehtosopimukseen. Lökkiseppät ja vaskiseppät olivat 1920-luvulla metallialalla työehtosopimusrintaman kärkenä. He saivat sopimuksen aikaan 11 paikkakunnalla. Seinäjoen ja Hyvinkään läkki - ja peltiseppät olivat ainoat maaseudun metallityöntekijät, jotka saivat aikaan paikallisen työehtosopimuksen. Käytännössä se Hyvinkäällä vaati vuonna 1927 kolmessa peltialan yrityksessä 20 työntekijän 10 päivän kestävä lakon. Lakon jälkeen sovittiin paikallisella työehtosopimuksella palkoista, kesälomista kesä-, heinä-, elokuun aikana ja lakossa olleiden työntekijöiden ottamisesta takaisin työhön vanhoina työntekijöinä. Peltiseppät olivat metallityöntekijöistä tuolloin ainoa ammattiryhmä Hyvinkäällä, jolla oli työehtosopimus.

Toiminta vakiintuu

Suomen Metalliteollisuustyöntekijäin liitto muutti vuoden 1923 alusta järjestörakennettaan siten, että paikkakunnan erilliset työhuonekunnat muodostivat teollisuusneuvoston. Tässä muutoksessa Hyvinkään teollisuusneuvosto sai uudeksi numerokseen 79.

Ammattiosaston jäsenmaksu laski kolmen ensimmäisen toimintavuoden jälkeen hiukan, mutta kääntyi vuosikymmenen puolivälissä nousuun. Selvää nousua oli, kuten koko maassakin vuonna 1927 työnantajien julistaman metallin työsulun jälkeen. Vuonna 1929 jäsenmäärä oli runsaat 50. Jäsenistö oli lähes täysin miehiä. Naisia oli jäsenenä vuosittain enintään yksi. Koko maassa oli tuolloin noin 11 300 järjestäytyntä metallityöläistä.

1920-luvun asiakirjoista voi päätellä, että järjestäytyneiden metallityöläisten toiminta Hyvinkäällä oli painottunutta työväenliikkeen vasemmalle siivelle. Tämä näkemys tarvitsee kuitenkin tuekseen vielä lisäselvitystä.

Ammattiyhdistysliike lopetetaan

Työläiset joutuivat vuoden 1917 luokkasodan jälkeen tilanteeseen, jossa piti valita puolensa hajaantuneessa työväenliikkeessä. Tämä näkyi myös ammattiyhdistysliikkeessä. Ammattiyhdistysliikkeessä työväenliikkeen vasemmisto oli tullut johtoon. Tämä ei sopinut vähemmistöksi jääneille sosiaalidemokraateille. Käytännössä se johti ammattiyhdistysliikkeen sisäiseen hajaantumiseen.

Kun samanaikaisesti luokkasodan tuloksena oikeisto tuli voimansa tunnossa esiin yhteiskunnassa, ei oikeuslaitoksella ollut suuria laillisia, puhumattakaan aatteellisia tai moraalisia esteitä kieltää ammattiyhdistysliikkeen toiminta kokonaan. Suomen Metalliteollisuustyöntekijäin liitto kiellettiin virallisesti oikeuden päätöksellä elokuussa 1931. Se ehti toimia hiukan yli 30 vuotta. Tämä merkitsi myös Hyvinkään metallityöntekijöiden ammattiosaston toiminnan kieltämistä ja loppumista.

Perustetaan uudelleen

Mutkien jälkeen metallityöläisten vanhassa ammattiyhdistysliikkeessä vähemmistöön jääneiden Sosialidemokraattien johdolla perustettiin Suomen Metallityöväen Liitto ry jo marraskuussa 1930.

Hyvinkään metallityöläisillä oli valmiudet perustaa uusi ammattiosasto muuttuneessa tilanteessa. Jo joulukuun 29. päivänä 1930 pidettiin kokous Osuusliike Ahjon kahvilassa, jossa " keskusteltiin ammatillisen liikkeen aloittamisesta paikkakunnalla uusilla perusteilla... Keskusteluissa kaikki yksimielisesti asettuivat kannattamaan ammattiosaston perustamista". Paikalla oli 5 henkilöä sekä Suomen Metallityöväen Liiton järjestäjä V. Järvinen. Tässä kokouksessa päätettiin perustaa Hyvinkään Metallityöväen Ammattiosasto ja aloittaa toiminta 1.1.1931. Ammattiosaston numeroksi tuli nykyinen numero 58 -Viiskasi, kuten nykyisin sanotaan.

Kielletyn ammattiosaston jäsenmäärä oli hiukan yli 50. Uudelleen perustetun ammattiosaston jäsenmäärä oli alle 30. Käytännössä siihen varmasti vaikutti aikansa taloudellinen taantuma, ammattiyhdistysliikkeen hajaannus ja vasemmistolaisempien vieraantuminen uudesta ammattiyhdistysliikkeestä. Tuolloinhan vasemmistolaisimmat painettiin yhteiskunnassa maan alle.

Lapualla perustettiin Suomen Lukko -niminen järjestö torjumaan valtakunnan vasemmistoa. Hyvinkäällä ei oltu pekkaa pahempia. Heinäkuussa 1930 pidettiin Hyvinkään Suojeluskuntatalossa, myöhemmin Seuratalossa Suomen Lukon Hyvinkään paikallisosaston perustava kokous. Hyvinkäällä muun muassa valtuustosta poistettiin kommunistiset valtuutetut. Liian vasemmistolaisiksi epäiltyjä pidätettiin. Suomen Lukon paikalliset hengenheimolaiset, Kansallisen Kokoomuksen edustajat saivat aiempaa enemmän kannatusta vuoden 1930 eduskuntavaaleissa.

"Sivistyneempiäkin" keinoja käytettiin. Paikalliset oikeistolaiset organisoivat Hyvinkään Vapaa Työväenyhdistys ry:n. Menestys ei kuitenkaan ollut erityisen hyvä. Äärioikeistolaisista ei 1930 -luvulla tullut ilman muuta työläisten johtajia.

Ammattiosasto selviytyy ja voimistuu

Ammattiosaston jäsenmäärä pysyi koko 1930 luvun noin 30:ssä. Sodan alkaessa jäseniä oli noin 40, ja jäsenmäärä vain kasvoi sodan aikana. Organisaatio toimi koko ajan. Kokouksia pidettiin näinkin hankalina aikoina koko vuosikymmenen ajan keskimäärin 4 kokousta vuodessa. Kokousten sisältö säilyneiden asiakirjojen perusteella oli enimmäkseen Metallityöväen Liiton lähettämien kirjeiden käsittelyä ja toteamista. Merkittävää oli opintotoiminnan edistäminen paikkakunnan metallityöläisten keskuudessa ja peltiseppien oman työvaliokunnan perustaminen 1936.

Ammattiosasto oli organisaationa selvinnyt vaikeista ajoista. Ammattiosaston kanssa samoina aikoina perustetut suojeluskunnat ja niiden hengenheimolaisjärjestöt vuorostaan lopetettiin, tosin keskeisesti Suomen ulkopuolisin voimin.

Vuonna 1940 työnantajajärjestöt vuosikymmenien vastustamisen jälkeen päättivät periaatteessa hyväksyä työehtosopimusjärjestelmän. Käytännössä sopimukseen päästiin vasta muutamaa vuotta myöhemmin. Sillä oli varmasti merkitystä ammattiyhdistysliikkeen voimistumisessa.

Paikallisesti merkittävää oli, että KONE Oy osti vuonna 1942 tontin teollisuuslaitokselleen Hyvinkäältä, jossa nosturituotanto alkoi vuoden 1944 alussa. Tämä merkitsi metallityöläisten määrän kasvua Hyvinkäällä. Ammattiosaston jäsenmäärä kasvoi siten, että ennen Kone Oy:n aloittamista se oli hiukan yli 50, mutta sotakorvausvuosina jo yli 200.

Käytännössä se merkitsi myös sitä, että paikkakunnan suurimmasta metallialan yrityksestä alkoi tulla uusia toimijoita ammattiosaston tehtäviin. Ensimmäiset "konelaiset" valittiin jo vuonna 1944 ammattiosaston toimikuntaan. Samalla tuli uusia tuulia toimintaan.

Paitsi yhteiskunnassa ja ammattiyhdistysliikkeessä laajemminkin, myös paikallisesti ammattiosastossa oli alkanut nousun aika.

Ammattiosasto on sodan jälkeisessä yhteiskunnassa kokenut erilaisia aikoja. Ajoittain on ollut toiminnallisesti heikompaa, toisinaan on tuntunut tukevammalta. Hyvinkään Metallityöväen Ammattiosasto on ehdottomasti Uudenmaan toimivimpia metallin ammattiosastoja. Juuri nyt, kun yhteiskunta ja monet organisaatiot toipuvat poikkeuksellisesta 1980-luvusta, kaikkihan eivät siitä edes selvinneet. Ammattiosaston nykyisessä menossa on paljon sellaista, joka lupaa sille jatkoa. Erinomaista aikana, joka muuten vaikuttaa monella tavalla ahtaalta.

Reijo Virtanen

Liitteet

Alanko, Marja, Hyvinkään kulttuuriympäristön historiallinen kuvaus, Hyvinkää 1985

Hyvinkään Metallityöväen ammattiosasto ry:n arkisto

Junnila Olavi, Hyvinkään seudun historia, Hyvinkää 1988

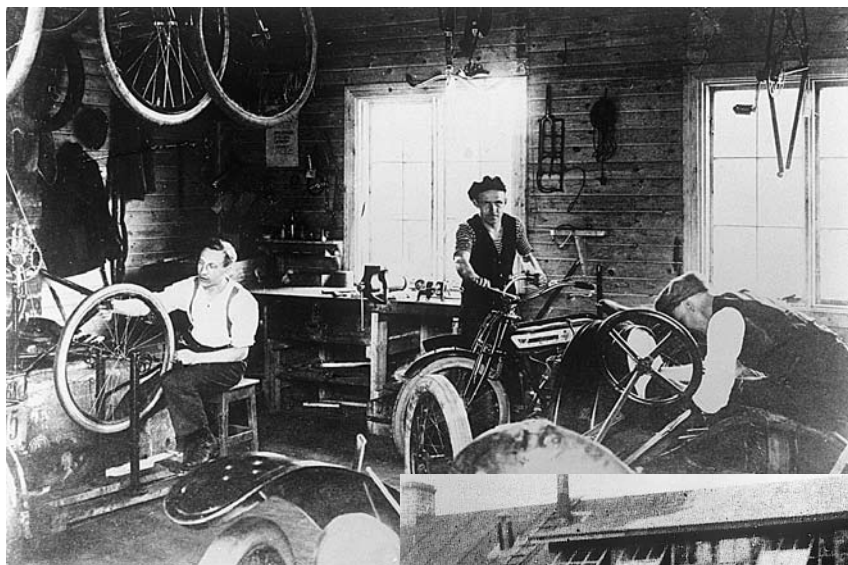
Koivisto Johan, Suomen Metallityöväen Liitto 1899-1930, Helsinki 1963

Koivisto Johan, Suomen Metallityöväen Liitto 1950-1960, Helsinki 1987

Kunnas Karl Gustaf, Suomen Metallityöväen Liitto 1930-1949, Helsinki 1974

Suomen Metallityöväen Liitto ry:n arkisto

"Kuvia menneiltä vuosilta"

Termeksen verstaalla v. 1922. Verstas oli Abdenkallionkadun alkupäässä nykyisen Kinoman paikalla. Kuvasta tunnemme va. Einari Leinon ja verstaan johtaja Meriluodon. (Aulis Saviabon valokuva-arkisto)

Puutyötehdas Termes ja tehtaan työntekijät v. 1924. Myöhemmin -30 luvulla rakennuksessa oli Nikulan metalliverstas. (Aulis Saviabon valokuva-arkisto)

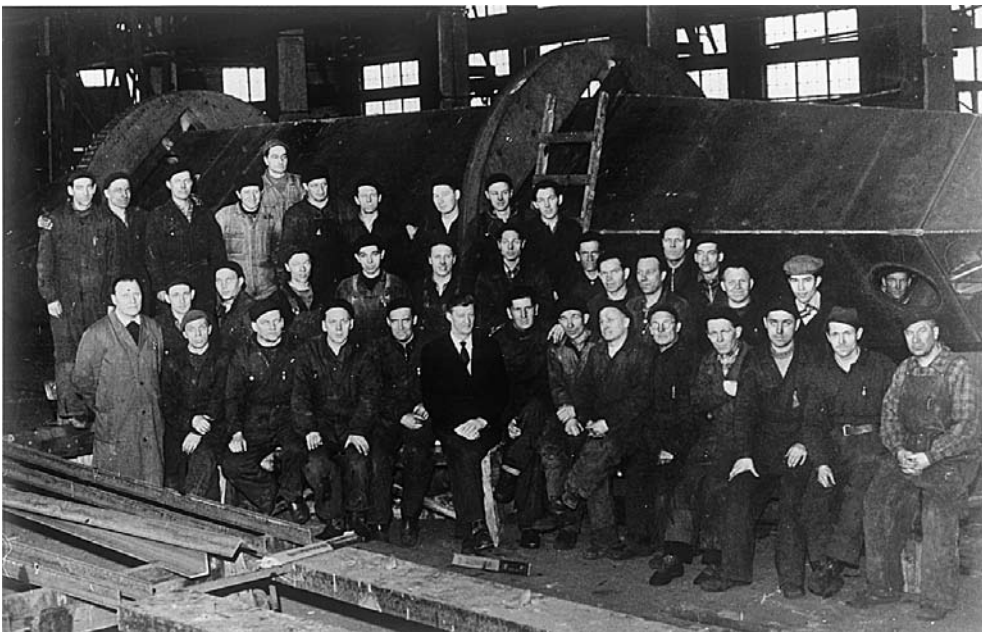
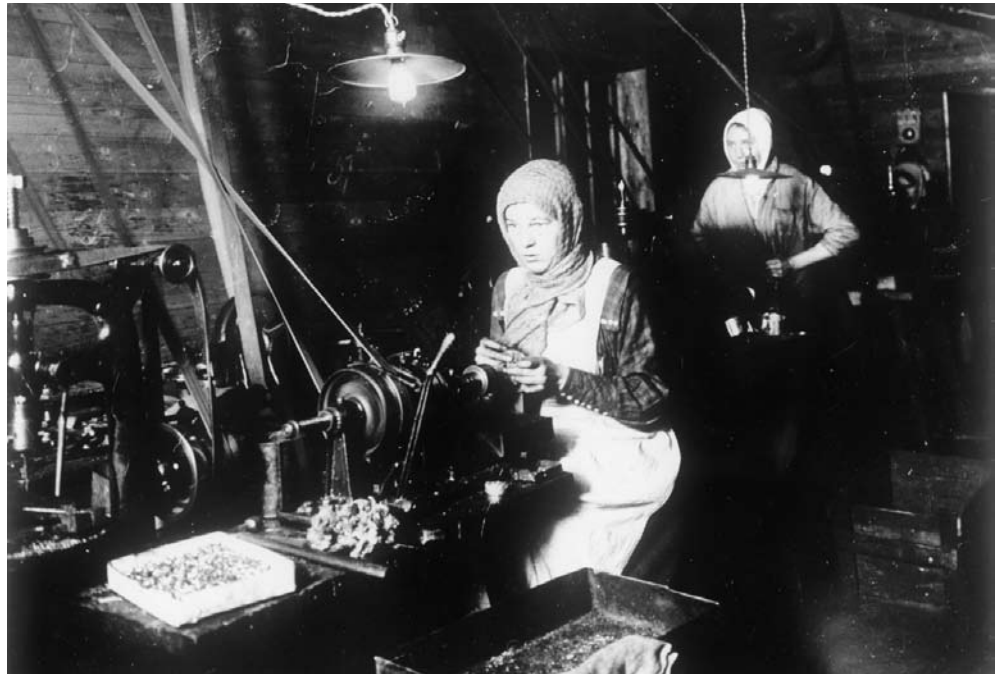

”Kuvia menneiltä vuosilta”

*Kone oy:n nosturitehtaan
työntekijöitä. (Abti Aarnion
kokoelmat)*

*Naisia työskenteli myös vuo-
sisadan alun metalliverstaissa.
(Kone oy valokuva-arkisto)*

*Kone oy:n nosturitehtaan
työntekijöitä. (Abti Aarnion
kokoelmat)*

”Kuvia menneiltä vuosilta”

Kone oy:n nosturitehtaan työntekijöitä v. 1962. (Erkki Väisänen kokoelmat)

Metallin lakko v. 1971 kesti 7 viikkoa. Satoja lakkolaisia ja heitä tukevia hyvinkääläisiä marssi hantausmaan luota Rauhankadulta halki Hyvinkään Järjestötalolle. (Hyn. Sanomien valokuva-arkisto)

Ammattiosaston jäseniä juhlarässissä Liiton 75 vuotisjuhlla 1974. (Väskasin kamerbo)

**Onnea
Metalli 58**

90_v

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva
Hyvinkään palvelupiste
Uudenmaankatu 8-10, 05800 HYVINKÄÄ
puh. (019) 422 756
PALVELUNUMERO 01019 5110

 turva
Hymyile, olet Turvassa

SAK

Hyvinkään
paikallisjärjestö

VARATTU

Metalli 58

PERHETAPAAMINEN

Paikka: Kytäjällä Hyvinkään Rytkön leirikeskuksessa
Osoite: Kenkiäntie 71 Hyvinkää

Aika: Alustavasti tilaisuus on sunnuntaina 11 heinäkuuta 2010, mutta aika lopullisesti ilmoitetaan juhannusviikolla ilmestyvässä Viiskasi lehdessä.

Ammattiosaston jäsenille ja heidän perheilleen tarkoitettu virkistytymispäivä pidetään Kytäjällä Rytkön leirikeskuksessa sunnuntaina 11 heinäkuuta 2010 alkaen klo 11.00

- Ammattiosasto tarjoaa tulokahvin, mutta muuten tarkoitus on ottaa omat eväät mukaan rannalle ja yhdessäolon lomassa paistaa omia makkaroita.

- Virallinen osuus alkaa klo 11.30 Metalliliiton terveisillä.

- Metalli 58 ja Seuturyhmän amm.osastojen saappaanheiton mestaruus ratkaistaan täällä

- Päivä Kytäjän rannalla vietetään pelaillen, saunoen sekä makkaraa paistaen. Myös onkiminen on mahdollista.

- Jaostojen kanssa mietitään samalla syksyn ohjelmaa.

Päivä on alustavasti tämä, mutta tarkemmin juhannusviikolla ilmestyvässä Viiskasi lehdessä, Aamupostin seurat toimii palstalla ja Metalli 58 kotisivuilla www.metalli58.fi

- Tilaisuuteen osallistujille ei makseta matkaa tai muita korvauksia.

Tervetuloa

Metalli 58 Toimikunta

Metalli 58 voitokkaana Metkan kalakisoissa

Metalli 58 porukka saalisti enimmäispalkinnon Metkan järjestämässä kalakisoissa Loviisan Valkossa. Kisat pidettiin maaliskuun alussa. Kalantulo oli nihkeätä, ja saaliit jäivät pieniksi. Ollisiko syynä ollut se, että viime vuoden voittaja Arto Rinne ei ollut tällä kertaa mukana.

Hannu Kuokkanen voitti yleisen sarjan 2.310 kg tuloksellaan ja Metalli 58 porukka pesi muut 4.125 kg yhteistuloksellaan joukkuekisassa. Joukkueeseen kuuluivat Hannu Kuokkanen, Kari Roth, Kerttu Loimuneva ja Tuija Lönn. Suurimman kalan kilpailussa sai Kerttu Loimuneva 0.285 kg.

Tuloksia.

Yleinen sarja. 1.Hannu Kuokkanen os 58. 4.125 kg. 2. Tuomo Kiiskinen os 41 1.820 kg 3. Eero Väisänen os. 41 0.595 kg 4. Kari Roth os 58 0.565 kg

Joukkuekisa: 1. os 58 4.125 kg 2. os. 90 3.645 kg 3. os 41 3.565 kg

Tulokset kokonaisuudessaan luettavissa metalli 58 omilta sivuilta.

Eino Korhonen

Hyvinkään joukkue palkintoja noutamassa, ja kuten kuvasta näkyy voitto näkyy maistuvan. Kuvassa vas. Kerttu Loimuneva, Kari Roth, Hannu Kuokkanen ja Tuija Lönn. Naiset pärjäivät myös hyvin Tuijan ollessa toinen ja Kerttu oli kolmas. Kuva Petri Ijäs.